

KARİKATÜRLERİN DİLİNDEN İRAK'I ANLAMAK - 3

UNDERSTANDING IRAQ THROUGH CARTOONS - 3

التعرّف على العراق بريشة فناني الكاريكاتور - ٣

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES
مركز الشرق الأوسط للدراسات الاستراتيجية

KARİKATÜRLERİN DİLİNDEN IRAK'I ANLAMAK - 3

UNDERSTANDING IRAQ THROUGH CARTOONS – 3

التعرّف على العراق بريشة فناني الكاريكاتور – ٣ -

Rapor No: 62

Ağustos 2011

ISBN: 978-605-5330-11-8

Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2011

Bu raporun içeriğinin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tarihçe

Türkiye’de eksikliği hissedilmeye başlayan Ortadoğu araştırmaları konusunda kamuoyunun ve dış politika çevrelerinin ihtiyaçlarına yanıt verebilmek amacıyla, 1 Ocak 2009 tarihinde Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) kurulmuştur. Kısa sürede yapılanan kurum, çalışmalarını Ortadoğu özelinde yoğunlaştırmıştır.

Ortadoğu’ya Bakış

Ortadoğu’nun iç içe geçmiş birçok sorunu barındırdığı bir gerçektir. Ancak, ne Ortadoğu ne de halkları, olumsuzluklarla özdeşleştirilmiş bir imaja mahkum edilmemelidir. Ortadoğu ülkeleri, halklarından aldıkları güçle ve iç dinamiklerini seferber ederek barışçıl bir kalkınma seferberliği başlatacak potansiyele sahiptir. Bölge halklarının bir arada yaşama iradesine, devletlerin egemenlik halklarına, bireylerin temel hak ve hürriyetlerine saygı, gerek ülkeler arasında gerek ulusal ölçekte kalıcı barışın ve huzurun temin edilmesinin ön şartıdır. Ortadoğu’daki sorunların kavranmasında adil ve gerçekçi çözümler üzerinde durulması, uzlaşmacı inisiyatifleri cesaretlendirecektir. Söz konusu çerçevede, Türkiye, yakın çevresinde bölgesel istikrar ve refahın kök salması için yapıcı katkılarını sürdürmelidir. Cepheleşen eksenlere dâhil olmadan, taraflar arasında diyalogun tesisini kolaylaştırmaya devam etmesi, tutarlı ve uzlaşmacı politikalarıyla sağladığı uluslararası desteği en etkili biçimde değerlendirebilmesi bölge devletlerinin ve halklarının ortak menfaatidir.

Bir Düşünce Kuruluşu Olarak ORSAM’ın Çalışmaları

ORSAM, Ortadoğu algımasına uygun olarak, uluslararası politika konularının daha sağlıklı kavranması ve uygun pozisyonların alınabilmesi amacıyla, kamuoyunu ve karar alma mekanizmalarına aydınlatıcı bilgiler sunar. Farklı hareket seçenekleri içeren fikirler üretir. Etkin çözüm önerileri oluşturabilmek için farklı disiplinlerden gelen, alanında yetkin araştırmacıların ve entelektüellerin nitelikli çalışmalarını teşvik eder. ORSAM; bölgesel gelişmeleri ve trendleri titizlikle irdeleyerek ilgililere ulaştırabilen güçlü bir yayım kapasitesine sahiptir. ORSAM, web sitesiyle, aylık Ortadoğu Analiz ve altı aylık Ortadoğu Etütleri dergileriyle, analizleriyle, raporlarıyla ve kitaplarıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte Ortadoğu literatürünün gelişimini desteklemektedir. Bölge ülkelerinden devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve STK temsilcilerinin Türkiye’de konuk edilmesini kolaylaştırarak bilgi ve düşüncelerin gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır.

İçindekiler

Takdim.....	4
Giriş	
Al-Alam.....	
Al-Bayyna Al-Jadeeda	
Al-Bayyna	
Al-Mada	
Al-Mu'tamar.....	
As-Sabah	
Ad-Dustour	
As-Sabah Al-Jadeed.....	
As-Sharq Al-Awsat	

TAKDİM

2003 sonrası dönem hem Irak hem de bölge için büyük bir dönüşüm sürecinin başlangıcı olmuştur. Bölgesel dengelerin köklü bir değişime gittiği bu tarihten itibaren kimlik, ideoloji ve siyasi temelli tartışmalar odağında yeniden yapılanan ülke, güvenlik sorunları, sosyal ve ekonomik sorunlar, yolsuzluk, yoksulluk ve Aralık 2010 sonrası protesto dalgaları ile karşı karşıya kalmaktadır.

7 Mart 2010 Genel Seçimleri ardından hükümetin 8 aylık bir sürede kurulabilmesi, bu süreçte siyasi gruplar arasında gerçekleşen müzakereler ve görüşmeler, hükümetin kurulmasının ardından siyasi istikrarın tam sağlanmaması Irak'ta içerden ve dışarıdan eleştirileri arttırmıştır. Demokratikleşme sürecinde karşılaşılan bu süreçte güvenlik temelli sorunları da bir başka önemli sorun olarak gündemdeki yerini korumaktadır. Ülkenin şiddet potansiyelini koruması ve günlük hayatın bu nedenle normalleşememesi ülkenin ekonomik, sosyal ve diğer alanlarını olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir.

Yeni kabineyi oluşturan Başbakan Nuri El-Maliki, bakanlık ve yerel yönetimlerin çalışmalarının düzenlenmesi adına 100 günlük süre belirlendiğini açıklamış ve biz dizi tartışmayı da gündeme getirmiştir.

Tüm bu iç sorunlar ile birlikte bölgede yaşanan süreç Irak'ın iç politikasını ve dış politikasını doğrudan etkilemektedir. Bu bağlamda daha önce Irak ve Arap medyasından örneklerle hazırladığımız "Karikatürlerin Dilinden Irak'ı Anlamak - 3" başlıklı çalışmanın devamı niteliğini taşıyan ve ORSAM Ortadoğu Uzman Yardımcısı Nebahat Tanrıverdi O'nun derleyerek hazırladığı üçüncü raporumuzu ilginize sunuyoruz.

Yeni çalışmalarda buluşmak dileğiyle,

Hasan Kanbolat
ORSAM Başkanı

Hazırlayan: Nebahat Tanrıverdi O
ORSAM Ortadoğu Uzman Yardımcısı

KARİKATÜRLERİN DİLİNDEN IRAK'I ANLAMAK - 3

Giriş

2003'te ABD'nin işgali Irak'ı işgal etmesi ve Saddam iktidarını sona erdirmesi ülkenin derinden etkilemiştir. Saddam sonrası dönemde merkezi yapı parçalı hale gelmiş, sistemdeki bu köklü değişim ise kimlik, ideoloji ve siyasal anlamda yeni tanımları, gruplaşmaları ve tartışmaları oluşturmuştur. Yeni oluşan bu çoklu yapının istikrarın sağlanmasında yarattığı sorunlar 2010 Genel Seçimler sonrasında hükümet kurulması sürecinde uzlaşmaya varılamamasında kendini tekrar etmiştir. Farklı grupların yeni kabinede bir araya getirilmeye çalışılması hükümet kurulma aşamasında olduğu kadar, sonrasındaki dönemde de bazı sorunları beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda da değerlendirilebilecek 100 günlük süre tartışması ve sonuçlarının yanı sıra siyasal sistemdeki yapısal zayıflıktan ötürü muhalefet kavramının oturmaması da çeşitli grupları karşı karşıya getirmektedir.

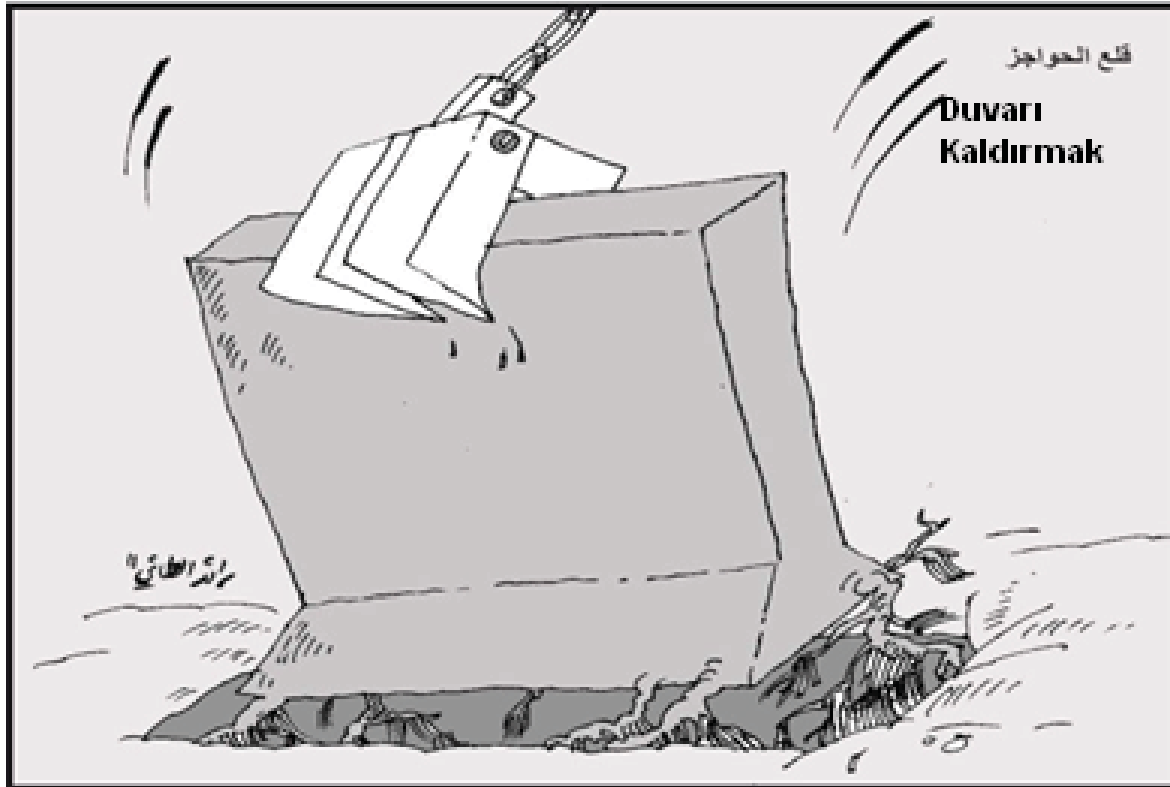
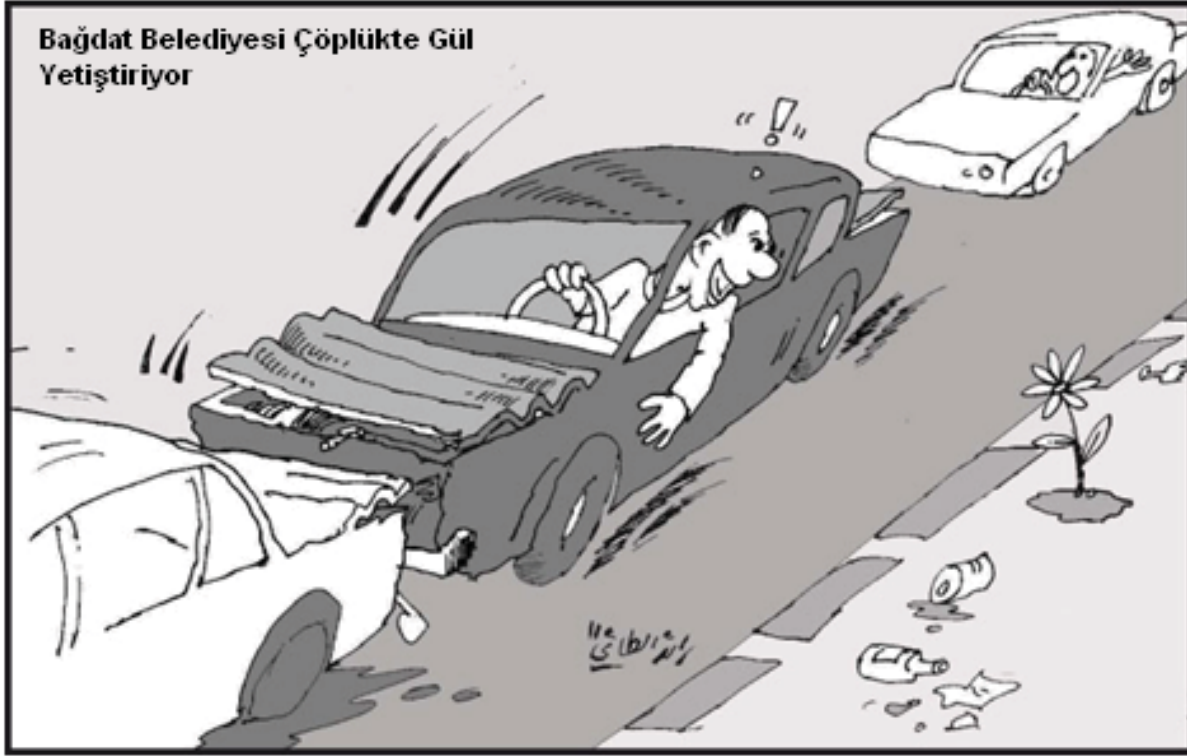
Irak'taki mevcut durumdan ve sorunlardan en çok etkilenen yine Irak halkı olmuştur. Saddam zamanı Irak'ta bulunan sistemin ortadan kaldırılmasının ardından başlayan yeniden yapılandırma sürecinin sağlıklı bir şekilde gelişmemesi, devlet hizmetlerinin yetersiz kalmasına ve sosyal hayatın normalleşmemesine neden olmuştur. İç siyasi durumun sorunlu yapısına ek olarak Tunus'ta başlayıp bölgeye yayılan değişim yanlısı kitlelerin hareketliliği Irak'ta taraftar bulmuştur. Demokrasi, özgürlük, haysiyet, insan hakları, sosyal refah, adalet gibi söylemlerin ön plana çıktığı bu yeni halk hareketlerine rejimlerin verdiği cevap sert olmuş, ancak süreci sona erdirmeye yetmemiş; Mısır ve Tunus'ta mevcut iktidarları sona erdirmiş, Libya, Suriye, Yemen ve Bahreyn'de ise barış yanlısı halk hareketleri kanlı bir biçime dönüşmüştür. Bu gelişmelere paralel olarak Bölgesel Kürt Yönetiminde başlayan gösteriler Irak'ın diğer vilayetlerine de yayılmış, sosyal ve ekonomik sorunlar, yolsuzluk ve yoksulluk protesto edilmiştir. Bu süreç ise Başbakan Nuri El-Maliki'nin, Şubat ayının sonunda, bakanların ve yerel yönetimlerin çalışmalarının gözden geçirilmesi ve planlamaların yapılması amacıyla 100 günlük süre belirlendiğini açıklaması ile sonuçlanmış ancak bu da yeni bir tartışma ve siyasi belirsizliği beraberinde getirmiştir. Erken seçimin de gündeme geldiği siyasi ortamda ABD askerlerinin Irak'tan çekilmesi ise bir diğer parametre olarak karşımıza çıkmaktadır.

Buradan hareketle daha önce Irak ve Arap medyasından örneklerle hazırladığımız "Karikatürlerin Dilinden Irak'ı Anlamak - 3" başlıklı çalışmayla Irak'taki temel sorunların ülke medyasına nasıl yansıtıldığını karikatürlerle ortaya koymaya çalışmıştır. Bu çalışmada ise özellikle Irak'ta son 6 aydır siyasetin gündemini meşgul eden konuları ve "Arap Baharı"nın Irak'taki etkisini, Irak ve Arap medyasında yer alan karikatürlerle yansıtmaya çalışmıştır. Bu açıdan olayları birincil kaynaktan okumanın, Irak'ta yaşananların ve bölgedeki değişimin daha iyi anlaşılması noktasında fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

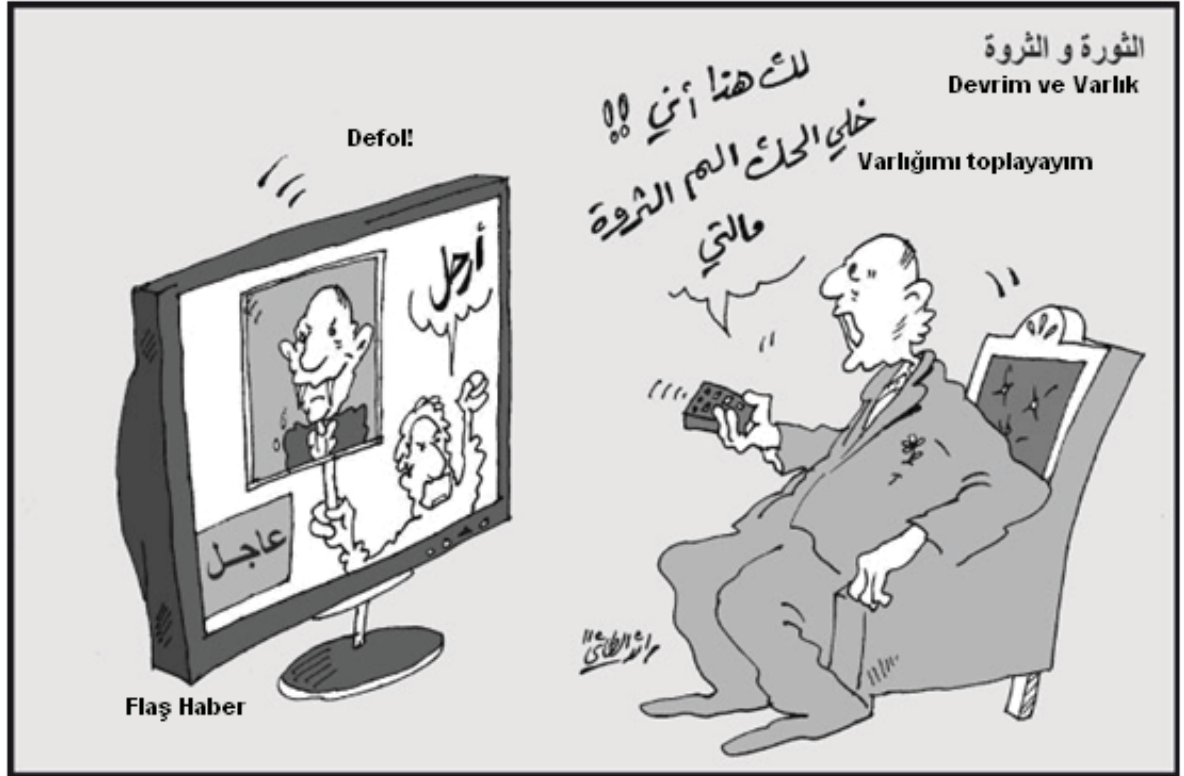
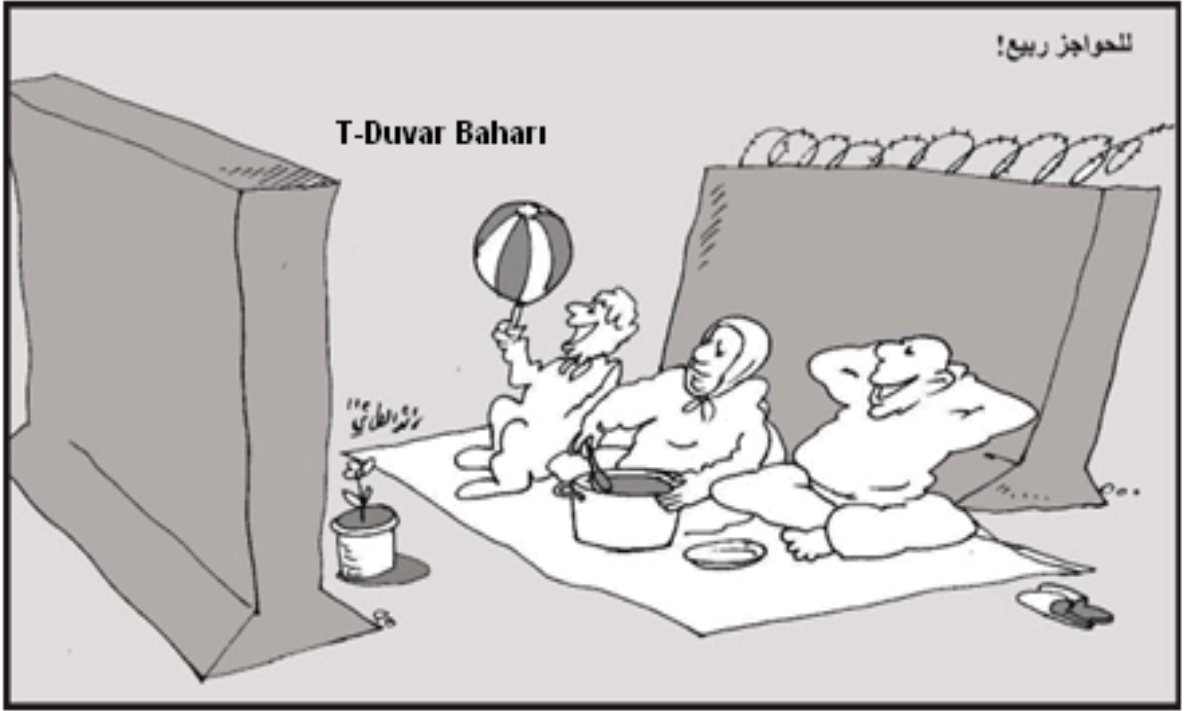

AL-ALAM

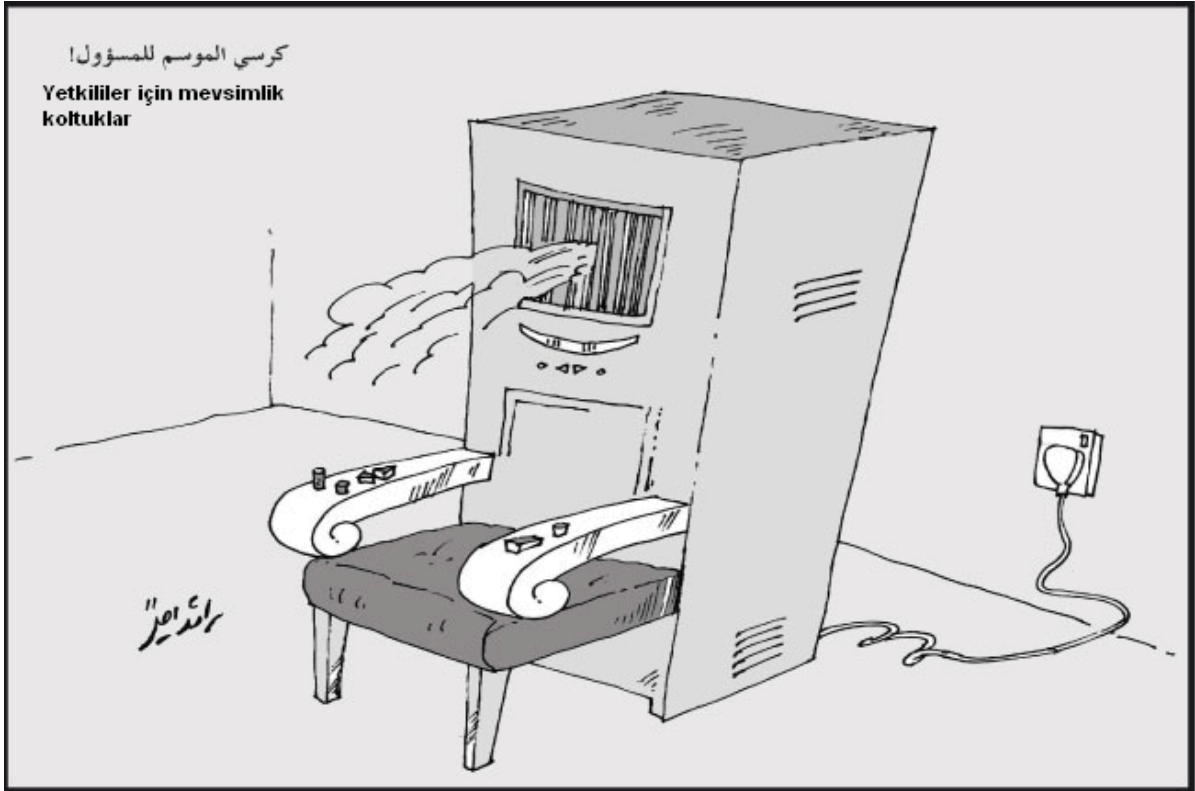

AL-BAYYNA AL-JADEEDA

İstediğim hiçbir
bakanlığı alamadım!

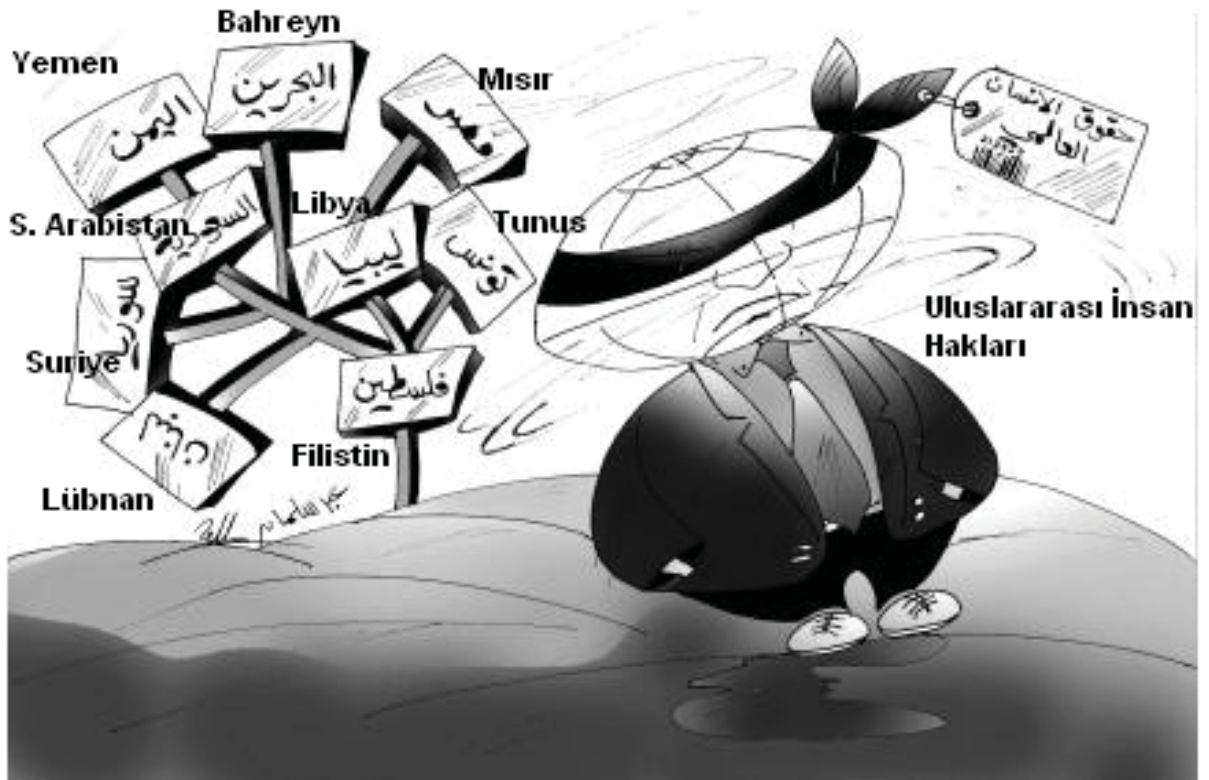

Doğru ve yaptın da!

Sana döneceğimi
söylemedim mi?

AL-BAYYNA

**Akıllı ol!
Yoksa seni
Meydanlara
geri
gönderirim!**

**"Haklarımızı
istiyoruz"**

Sizin ölçülerinize uyacak mı diye ölçüyorum

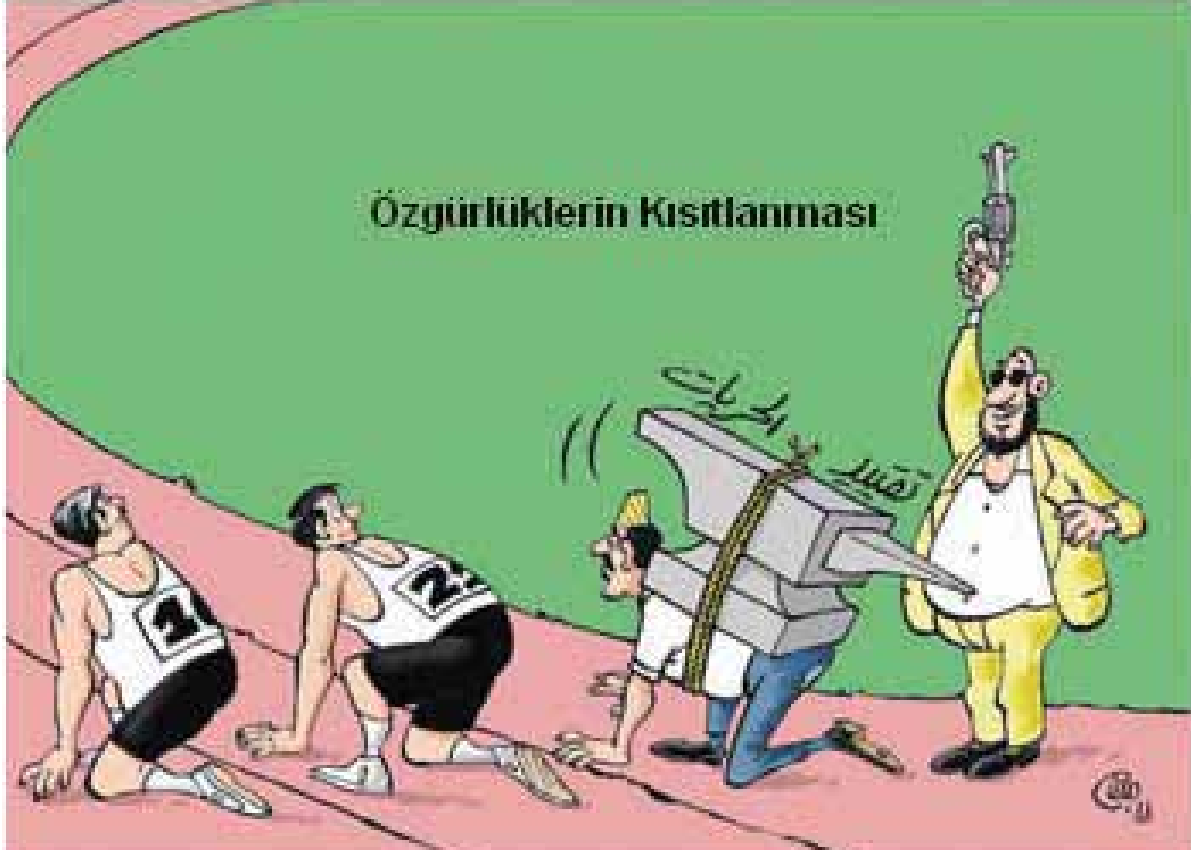
AL-MADA

Bütünlük Komisyonu

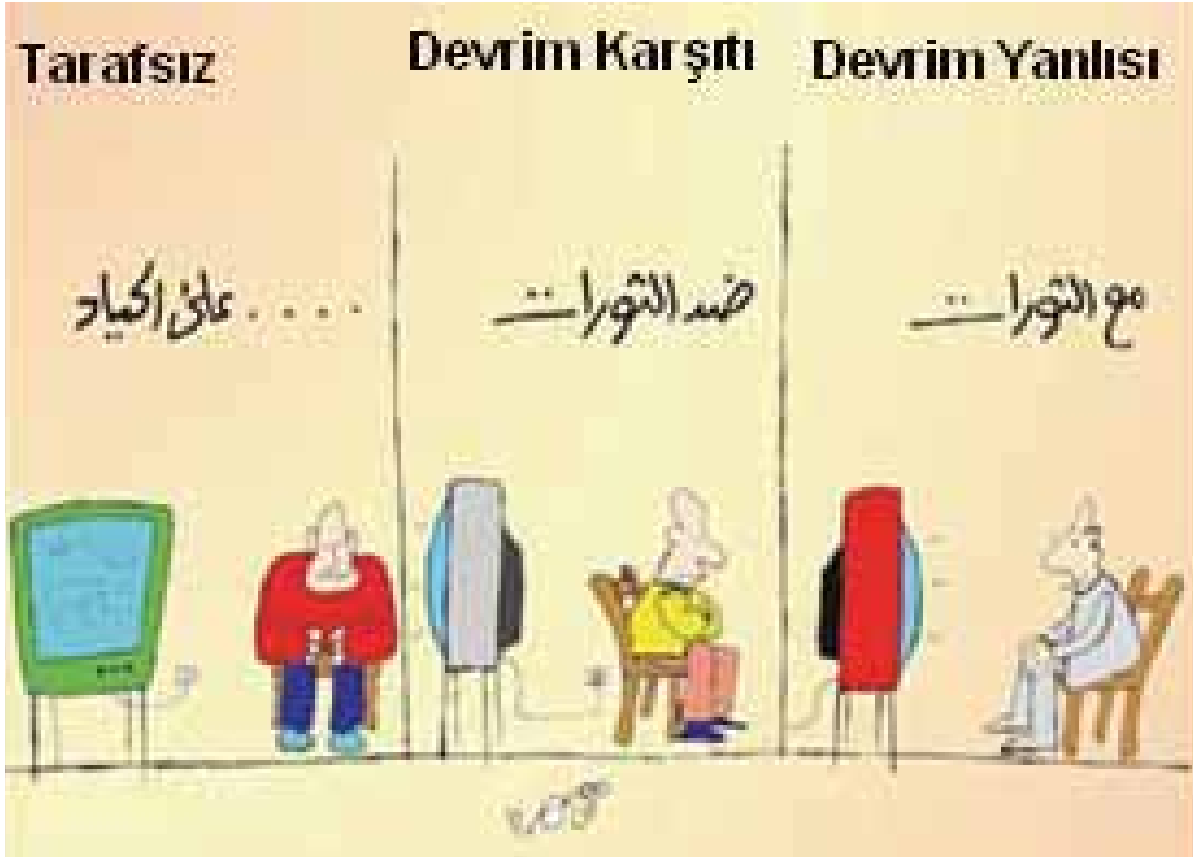

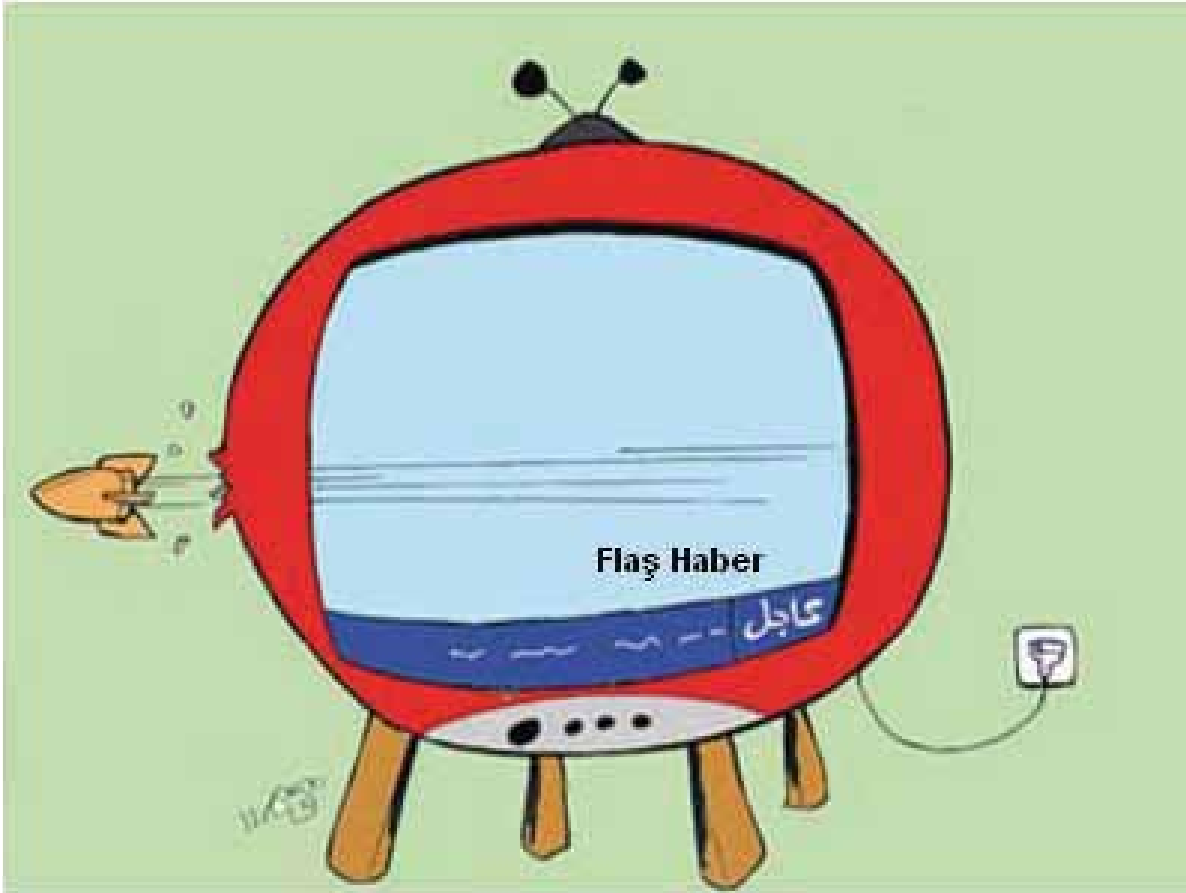

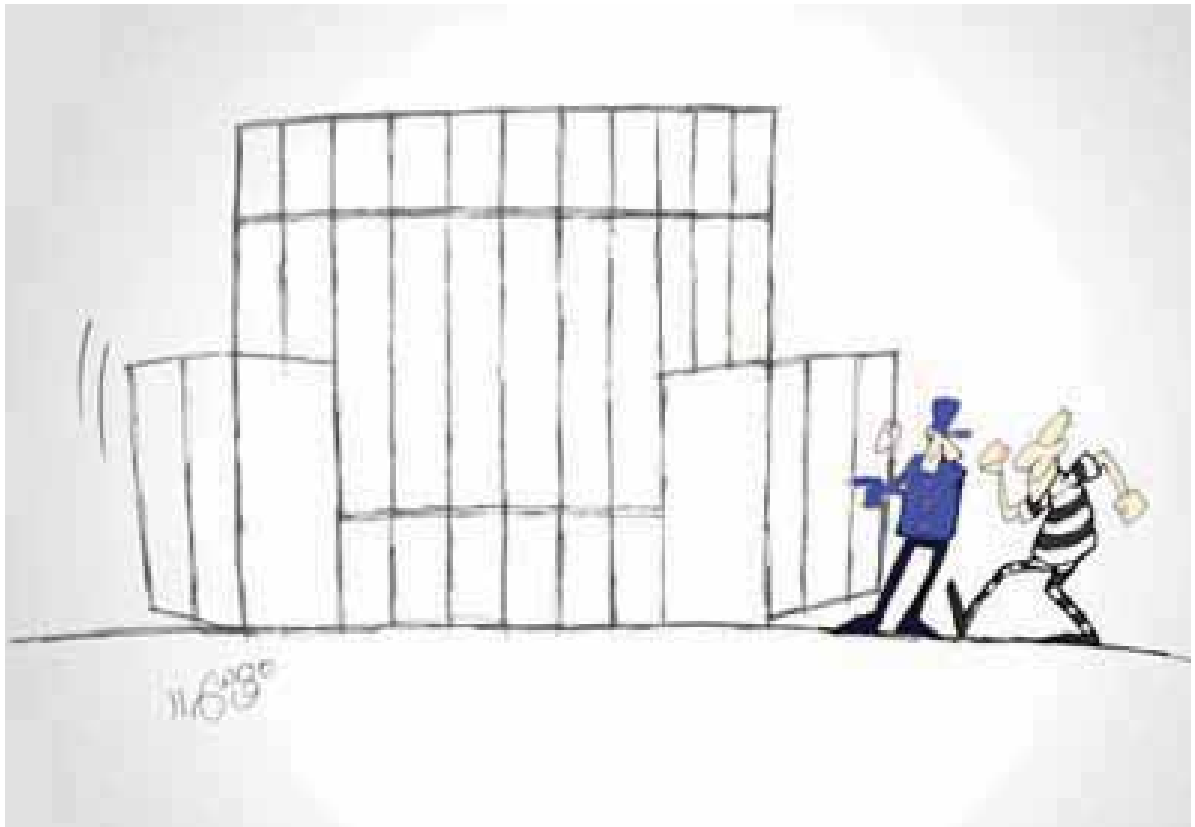
AL-MU'TAMAR

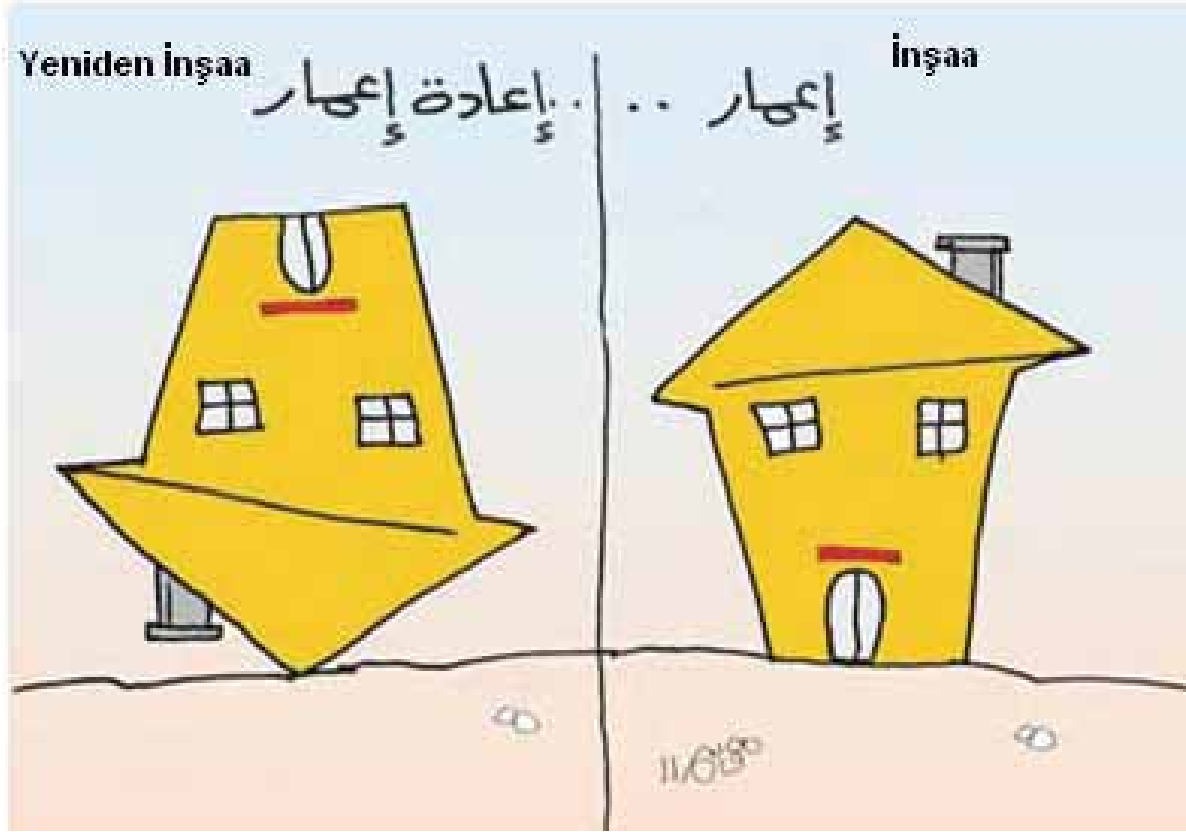

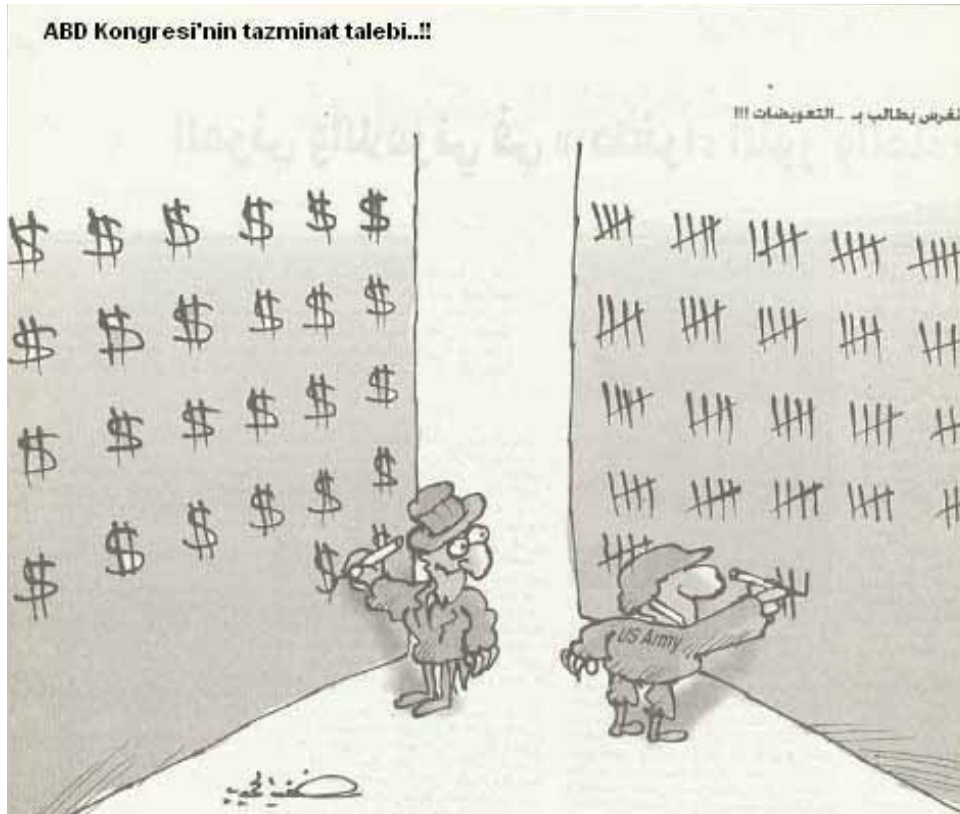

Körfez Kalkanı Birliği

AS-SABAH

AD-DUSTOUR

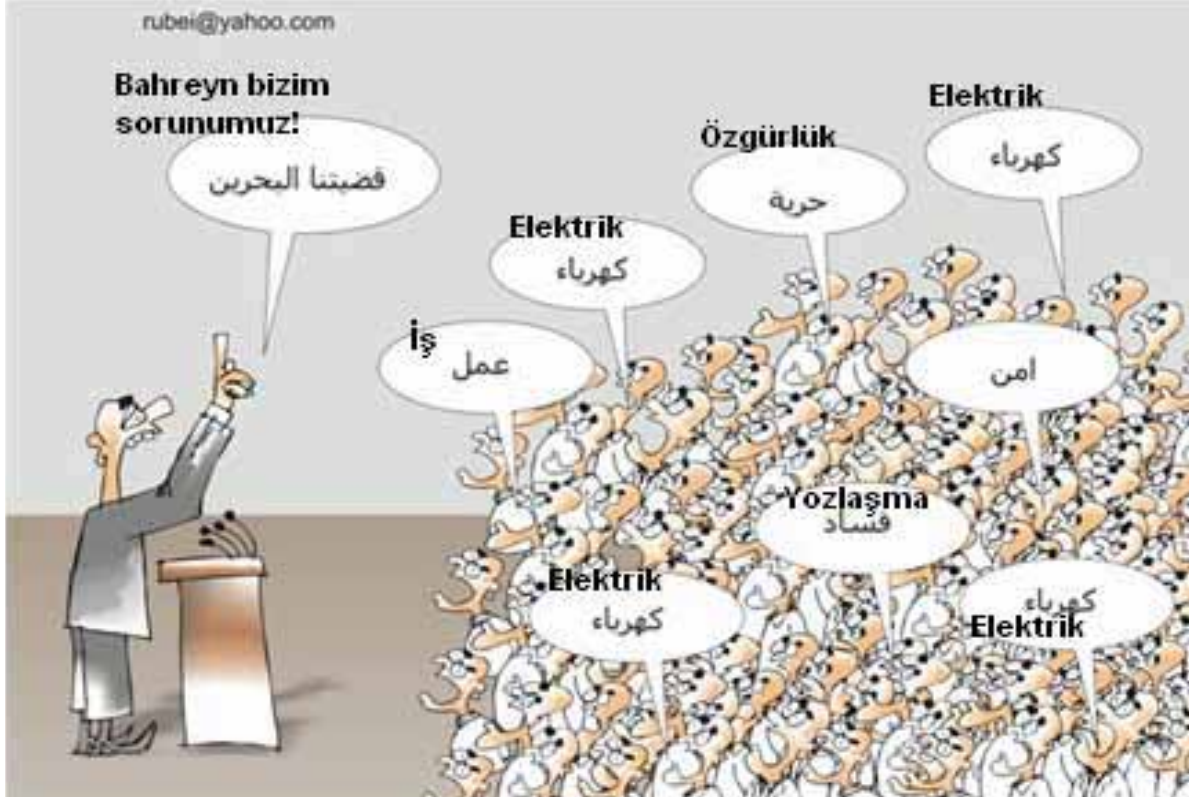
AS-SABAH AL-JADEED

Bu durumu demokratik bir şekilde hallededlim: Bir grup reddetsin, bir grup kabul etsin, kalanlar da çekilsin...

AS-SHARQ AL-AWSAT

Bin Ladin'in bedenini denize gömme...

El Kaide

ORSAM AKADEMİK KADROSU

Hasan Kanbolat
Habib Hürmüzlü
Doç. Dr. Veysel Ayhan
Doç. Dr. Mehmet Şahin
Doç. Dr. Harun Öztürkler
Doç. Dr. Özlem Tür
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen
Dr. Neslihan Kevser Çevik
Dr. Didem Danış
Dr. Jale Nur Ece
Dr. İlyas Kamalov
Dr. Bayram Sinkaya
Dr. Süreyya Yiğit
Av. Aslıhan Erbaş Açıklık
Volkan Çakır
Bilgay Duman
Ogün Duru
Oytun Orhan
Sercan Doğan
Nebahat Tanriverdi
Selen Tonkuş Kareem
Uğur Çil
Nazlı Ayhan
Leyla Melike Koçgündüz
Göknül Erbaş
Aslı Değirmenci
Jubjana Vila

ORSAM Başkanı
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Abant İzzet Baysal Üniversitesi
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Gazi Üniversitesi
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu Ekonomileri - Afyon Kocatepe Üniversitesi
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ODTÜ
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Ahi Evran Üniversitesi
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Galatasaray Üniversitesi
ORSAM Danışmanı, Deniz Emniyeti ve Güvenliği
ORSAM Danışmanı, Avrasya
ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Atatürk Üniversitesi
ORSAM Danışmanı, Avrasya
ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku
ORSAM Danışmanı, Afrika
ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
ORSAM Yönetici Editörü
ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
ORSAM Uzman Yardımcısı, Karadeniz
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu

ORSAM Su Araştırmaları Programı

Dr. Tuğba Evrim Maden
Dr. Seyfi Kılıç
Kamil Erdem Güler
Çağlayan Arslan

ORSAM Su Araştırmaları Prog. Dan. - Aksaray Üni. Uluslararası İlişkiler Böl.
ORSAM Su Araştırmaları Prog. Dan. - Aksaray Üni. Uluslararası İlişkiler Böl.
ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı
ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı

ORSAM DANIŞMA KURULU

Dr. İsmet Abdülmecid
Prof. Dr. Hayati Aktaş
Hasan Alsancak
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık
Prof. Dr. Ahat Andican
Prof. Dr. Dorayd A. Noori
Prof. Dr. Tayyar Arı
Prof. Dr. Ali Arslan
Başar Ay
Prof. Dr. Mustafa Aydın
Doç. Dr. Ersel Aydın
Doç. Dr. Veysel Ayhan
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı
İtir Bağdadi
Prof. Dr. İdris Bal
Yrd. Doç. Dr. Ersan Başar
Kemal Beyatlı
Barbaros Binicioğlu
Prof. Dr. Ali Birinci
Doç. Dr. Mustafa Budak
E. Hava Orgeneral Ergin Celasin
Volkan Çakır
Doç. Dr. Mitat Çelikpala
Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya
Dr. Didem Danış
Prof. Dr. Volkan Ediger
Prof. Dr. Cezmi Eraslan
Prof. Dr. Çağrı Erhan
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen
Dr. Amer Hasan Fayyadh
Av. Aslıhan Erbaş Açıklık
Mete Göknel
Osman Göksel

Irak Danıştay Eski Başkanı
Karadeniz Teknik Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
BP & BTC Türkiye, Enerji Güvenliği Direktörü
ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Devlet Eski Bakanı, İstanbul Üniversitesi
Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı Yardımcısı
Uludağ Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
İstanbul Üniversitesi, Tarih Bölümü
Türkiye Tekstil Sanayi İşveren Sendikası Genel Sekreteri
Kadir Has Üniversitesi Rektörü
Bilkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı & Fulbright Genel Sekreteri
ORSAM Ortadoğu Dan., Abant İzzet Baysal Üni., Uluslararası İlişkiler Böl.
ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
İzmir Ekonomi Üni. Öğretim Gör., Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Böl.
TBMM 24. Dönem Milletvekili
Karadeniz Teknik Üniversitesi, Deniz Ulaştırma İşletme Müh. Bölüm Başkanı
Irak Türkmen Basın Konseyi Başkanı
Ortadoğu Danışmanı
Türk Tarih Kurumu Başkanı
Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı
23. Hava Kuvvetleri Komutanı
ORSAM Danışmanı, Afrika
Kadir Has Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
İstanbul Şehir Üniversitesi Rektörü
ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Galatasaray Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü
İzmir Ekonomi Üniversitesi, Ekonomi Bölümü
Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı
Ankara Üniversitesi ATAUM Müdürü, SBF Uluslararası İlişkiler Bölümü
ORSAM Ortadoğu Dan., Ahi Evran Üni., Uluslararası İlişkiler Böl. Başkanı
Bağdat Üniversitesi, Siyaset Bilimi Fakültesi Dekanı
ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku
BOTAŞ Eski Genel Müdürü
BTC ve NABUCCO Koordinatörü

Timur Göksel
 Prof. Dr. Muhamad Al Hamdani
 Habib Hümmüzlü
 Numan Hazar
 Doç. Dr. Pınar İpek
 Dr. Tuğrul İsmail
 Dr. İlyas Kamalov
 Doç. Dr. Hasan Ali Karasar
 Doç. Dr. Şenol Kantarcı
 Selçuk Karaçay
 Doç. Dr. Nilüfer Karacasulu
 Prof. Dr. M. Lütfullah Karaman
 Yrd. Doç. Dr. Şaban Kardeş
 Doç. Dr. Elif Hatun Kılıçbeyli
 Prof. Dr. Aleksandr Knyazev
 Prof. Dr. Erol Kurubaş
 Prof. Dr. Talip Küçükcan
 Arslan Kaya
 Dr. Hicran Kazancı
 İzzettin Kerküklü
 Doç. Dr. Mustafa Kibaroglu
 Prof. Dr. Mosa Aziz Al Mosawa
 Prof. Dr. Mahir Nakip
 Doç. Dr. Tarık Oğuzlu
 Prof. Dr. Çınar Özen
 Murat Özçelik
 Doç. Dr. Harun Öztürkler
 Dr. Bahadır Pehlivan Türk
 Prof. Dr. Victor Panin
 Prof. Dr. Suphi Saatçi
 Ersan Sarıkaya
 Dr. Bayram Sinkaya
 Doç. Dr. İbrahim Sirkeci
 Dr. Aleksandr Sotnichenko
 Dr. Irina Svistunova
 Doç. Dr. Mehmet Şahin
 Prof. Dr. Türel Yılmaz Şahin
 Mehmet Şüküroğlu
 Doç. Dr. Oktay Tanrısever
 Prof. Dr. Erol Taymaz
 Prof. Dr. Sabri Tekir
 Dr. Gönül Tol
 Doç. Dr. Özlem Tür
 M. Ragıp Vural
 Dr. Ermanno Visintainer
 Dr. Umut Uzer
 Prof. Dr. Vatanyar Yagya
 Dr. Süreyya Yiğit

Beyrut Amerikan Üniversitesi Öğretim Üyesi
 Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı
 Emekli Büyükelçi
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 ORSAM Avrasya Danışmanı
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Kırıkkale Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Vodafone Genel Müdür Yardımcısı (Türkiye)
 Dokuz Eylül Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Fatih Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Çukurova Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
 Rus-Slav Üniversitesi (Bişkek, Kırgızistan)
 Kırıkkale Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
 Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Müdürü
 KPMG, Yeminli Mali Müşavir
 Irak Türkmen Cephesi Türkiye Temsilcisi
 Kerkük Vakfı Başkanı
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Bağdat Üniversitesi Rektörü
 Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Ankara Üniversitesi, SBF Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Türkiye Cumhuriyeti Bağdat Büyükelçisi
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Afyon Kocatepe Üni. İktisat Bölümü
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Pyatigorsk Üniversitesi (Pyatigorsk, Rusya)
 Kerkük Vakfı Genel Sekreteri
 Türkmeneli TV – (Kerkük, Irak)
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Atatürk Üniversitesi
 Regent's College (Londra, Birleşik Krallık)
 St. Petersburg Üniversitesi (Rusya Federasyonu)
 Moskova Devlet Üni., Uluslararası İlişkiler (Rusya Federasyonu)
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Gazi Üni. Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Gazi Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 Enerji Uzmanı
 ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 ODTÜ, Kuzey Kıbrıs Kampusü Rektör Yardımcısı (KKTC)
 İzmir Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dekanı
 Middle East Institute Türkiye Çalışmaları Direktörü (ABD)
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, ODTÜ Uluslararası İlişkiler Bölümü
 2023 Dergisi Yayın Koordinatörü
 Vox Populi Direktörü (Roma-İtalya)
 İstanbul Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri
 St. Petersburg Şehir Par. Milletvekili, St. Petersburg Üni. (Rusya Fed.)
 ORSAM Avrasya Danışmanı

ORTADOĞU ETÜTLERİ YAYIN KURULU

Meliha Benli Altunışık
 Bülent Aras
 Tayyar Arı
 İlker Aytürk
 Recep Boztemur
 Katerina Dalacoura
 F. Gregory Gause
 Fawaz Gerges
 Ahmet K. Han
 Raymond Hinnebusch
 Rosemary Hollis
 Bahgat Korany
 Peter Mandaville
 Emma Murphy

Orta Doğu Teknik Üniversitesi
 Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı
 Uludağ Üniversitesi
 Bilkent Üniversitesi
 Orta Doğu Teknik Üniversitesi
 Londra Ekonomi Üniversitesi (Birleşik Krallık)
 Vermont Üniversitesi (ABD)
 Londra Ekonomi Üniversitesi (Birleşik Krallık)
 Kadir Has Üniversitesi
 St. Andrews Üniversitesi (Birleşik Krallık)
 City Üniversitesi (Birleşik Krallık)
 Durham Üniversitesi (Birleşik Krallık)
 George Mason Üniversitesi (ABD)
 Durham Üniversitesi (Birleşik Krallık)

ORTADOĞU ANALİZ YAYIN KURULU

Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık
 Hasan Kanbolat
 Doç. Dr. Hasan Ali Karasar
 Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen

ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
 ORSAM Başkanı
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
 ORSAM Dan., Ahi Evran Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Böl. Başkanı

MithatpaŐa Caddesi 46/6 Kızılay-ANKARA
Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48
www.orsam.org.tr, orsam@orsam.org.tr